

11.1.11 Základní planimetrické věty

- Př. 1:** Napiš k uvedeným geometrickým útvarům jejich speciální vlastnosti: trojúhelník, rovnoramenný trojúhelník, rovnostranný trojúhelník, rovnoběžník, kosočtverec, obdélník, čtverec, tětíkový čtyřúhelník. tečnový čtyřúhelník. Jak je možné postupovat, když si nejsme jistí některou z vlastností?
- Př. 2:** Proč se ve větě *Ssu* jedna ze stran označuje velkým písmenem (na rozdíl od vět *sss*, *sus* a *usu*? Jak to souvisí s konstrukcí trojúhelníku?
- Př. 3:** Na nakloněné rovině o délce 15 m a převýšení 3 m je položena bedna o hmotnosti 50 kg. Urči rovnoběžnou a kolmou složku gravitační síly (bez využití goniometrických funkcí).
- Př. 4:** Početně i graficky určete a , b , v , α , β , je-li dáno: $c_a = 4$, $c_b = 9$.
- Př. 5:** Urči zbývající prvky v pravoúhlém trojúhelníku ABC . $\alpha = 90^\circ$, $c = 3$ cm, $a_c = 1$ cm.
- Př. 6:** Osy vnějších úhlů pravoúhlého trojúhelníka ABC (s pravým úhlem u vrcholu C) při vrcholech A, B se protínají v bodě S . Určete velikost konvexního úhlu ASB .
- Př. 7:** Je dán lichoběžník $ABCD$ se základnami délek a, c , $a > c$, a výškou v . Určete rozdíl obsahů lichoběžníků, na něž lichoběžník $ABCD$ rozděluje jeho střední příčka.
- Př. 8:** V trojúhelníku ABC platí $a = 13$ cm, $b = 10$ cm, $v_a = 6$ cm. Vypočtete délku strany c trojúhelníka.
- Př. 9:** Daný kruh o poloměru r rozdělte kružnicí s ním soustřednou na dvě části, které mají stejné obsahy.
- Př. 10:** V rovnoramenném trojúhelníku ABC je $|AC| = |BC| = 13$, $|AB| = 10$. Vypočti poloměr x kružnice vepsané trojúhelníku ABC
- Př. 11:** Společná tětiva dvou kružnic určuje v jedné kružnici středový úhel o velikosti 60° a v druhé kružnici středový úhel o velikosti 90° . Vzdálenost středů kružnic je 10 cm. Vypočtete poloměry obou kružnic.
- Př. 12:** Je dán čtverec $ABCD$. Ved' čtvercem dvě libovolné k sobě kolmé příčky, z nichž jedna protíná strany AB a BC v bodech P a Q a druhá protíná strany AB a CD v bodech U a V . Dokaž, že platí $|PQ| = |UV|$.
- Př. 13:** V trojúhelníku ABC sestroj osu o úhlu γ a označ D její průsečík se stranou AB . Dokaž, že platí vztahy $|AD| < |AC|$ a $|DB| < |BC|$.